

К О Н С П Е К Т

За кандидат-докторантски курс по професионално направление 3.1.
Социология, антропология и науки за културата по „Медицинска
антропология“

Катедра „Етнология“, Исторически факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“

1. Възникване и развитие на дисциплината. Основни школи и теоретични направления.
2. Здраво и болно тяло – социални и културни параметри
3. Народна култура и лечение. Представи и лечителски практики.
4. Медицина и лечение в християнството.
5. Религиозност и практики за изцеление
6. Профилактика и хигиена - традиционни и съвременни аспекти (по примера на България)
7. Екология и адаптация - теория и практика
8. Медицина и социален контрол
9. Медицинска етика и биомедицина
10. "Алтернативни" лечения в съвременността
11. Екстрасенси и ясновидци. Социално-исторически контекст и мястото им в лечителските практики.

Препоръчителна литература:

1. Ангелова, М. Социалната болест. Туберкулозата в България през първата половина на XX в. Благоевград, 2021
2. Дъглас, М. Чистота и опасност. Анализ на понятията за замърсяване и табу, С., 2005
3. Баров, Б. Здравеопазването в Кюстендилския край през XVIII-XIX в. – В: Доклади на Втория национален конгрес по история на медицината, Велико Търново, 1985, 23-5
4. Басанович, И. Материали за санитарната етнография на България. Ломският окръг. – СБНУ, 1891, 3, 3-186
5. Богданов, Б. Човешко тяло и култура. – Философска мисъл, 1989, 26-31

6. Богданова, А. Народна медицина. – В: Софийски край. Етнографски и езикови проучвания, София, 1993, 176-195
7. Бонева, Т. (съст.) Културна екология, С., 1996
8. Ватев, Ст. Материали по народната медицина в България. – СБНУ, 1905, 21, дял II, 1-68
9. Воденичарова, Ан. Бабата – български и източнославянски щрихи от един старинен архетип. – В: Етнографски проблеми на народната култура, Т. 7, С., 2005, 73-93
10. Вълчинова, Г. Балкански ясновидки и пророчици от XX в. С., 2006
11. Гаврилова, Р. Колелото на живота, С., 1999
12. Гадамер, Х-Г. Загадката на здравето. НБУ, С., 2010
13. Георгиев, М. Човешкото тяло като ритуално-дискурсивен конструктор. – В: Несъществуващото, С., 2007, 51-62
14. Георгиев, М. Увод в медицинската антропология, С., 2007
15. Георгиев, М. Старобългарската медицина, С., 2011
16. Георгиев, М. Митология на човешкото тяло. Антропологичен речник, С., 2008
17. Георгиев, М. Българска народна медицина. Енциклопедия, С., 2013
18. Гергова, Я. Култът към светци безсребърници в България. Образи, вярвания и ритуални практики. С., 2015
19. Гребенарова, Сл. Народна хигиена. – Българска етнология, 1995, 3-4, 77-100
20. Давидова, В. История на здравеопазването в България, С., 1956
21. Даскалов, Р. Българското общество. Т. 2. Население, общество и култура, С., 2005
22. Джонсн, Алб. Раждането на биоетиката. С., 2011
23. Дикенсън, Д. Пазаруване на тела: превръщане на телесните части в печалба. С., 2011
24. Илчев, Ив. Междено време, С., 2005
25. Станоева, И. Тялото – голо и облечено. – Български фолклор, 1994, 2, 74-82
26. Мос, М. Личността в различните култури. „Техники на тялото”. – В: Социология на личността, С., 1990, 111-121
27. Фуко, М. Раждане на клиниката. Археология на медицинския поглед, С. 1994
28. Фуко, М. Душвна болест и психология. С., 2006
29. Крейпо, Р. Културна антропология. Как да разбираме себе си и другите. С., 2000
30. Лефтеров, Ж. Религиозната политика на българската комунистическа партия и Бялото братство. С., 2018

31. Коцева, В. "Честита баня!" (етнологички поглед към хигиената на българите), С. 2012
32. Коцева, В. Лечители и лечителски практики в началото на 21 в. УИ, С., 2022
33. Томова, Ил., Ст. Николова. В огледалото на различието. Здравен статус и достъп на ромите до здравеопазване. С., 2011
34. Манкова, Й. Цер и лек да намериш.
35. Манолова-Николова, Н. Чумавите времена. 1700-1850. София, ИФ-94
36. Grabner, El. Krankheit und Heilen. Eine Kulturgeschichte der Volksmedizin in den Ostalpen. Verlag der Oesterreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 1997
37. Helman, S. Culture, Health and Illness, Fifth Edition, 2007
38. Sauber! Hygiene fruher in Oberbayern, 1995
39. Peyer, L. Medicine and Culture, New York, 1996
40. Joralemon, D. Exploring Medical Anthropology, 1999
41. Tzaneva, Elya (edit.). Disasters, Culture, Politics. Chinese-Bulgarian Anthropological Contribution to the Study of Critical Situation, Cambridge Scholaris Publishing, 2009

Изготвил:

Доц. д-р Виолета Коцева